

DAFTAR PUSTAKA**Arsip Laporan Resmi**

Abendanon, J. H. 1907. *Het Zoutbriketstelsel In Nederlandsch-Indië*, Oud-Directeur Van Het Departement Van Onderwijs, Eeredienst En Nijverheid. S-Gravenhagë: Martinus Nijhoff.

Departement Van Economische Zaken VIIe Jaargang. 1938. *Economische Weekblad Voor Indonesia*. Batavia Centrum: Kolff & Co.

Departement Van Binnenlandsch-Bestuur. 1919. *Het Zoutmonopolie*. Batavia: Drukkerij Ruygrok & Co.

Surat Resmi Yasuda kepada Perusahaan-Perusahaan Garam tahun 1942, diperoleh dari kumpulan Arsip Jawa Timur

Undang-undang Darurat, *Tentang Penghapusan Monopoli Garam dan Pembikinan Garam Rakjat*, No, 25. LN. 82. Tahun 1957.

UUD RI, *Tentang Penunjukan Regi Garam Sebagai I.B.W dengan Nama Baru "Perusahaan Garam dan Soda Negeri"*, Nomor 14, tahun 1952.

Willem Huender. 1921. *Overzicht Van Den Economischen Toestand Der Inheemsche Bevolking Van Java En Madoera*. 'S-Gravenhage: Martinus Nijhoff.

Surat Kabar

"Een Misrekening". 1906. *Bataviaasch Nieuwsblad*, 12 Desember.

"Indische Schetsen". 1933. *Nieuwe Apeldoornsche courant*, 30 Mei.

"Zoutbriketten – Fabricatie". 1904. *Soerabaijasch handelsblad*, 07 November.

"Verbeteringen zoutfabriek Krampon". 1907. *Soerabaijasch handelsblad*, 17 Maret.

"Varia uit Madoera". 1907. *Soerabaijasch handelsblad*, 04 Oktober.

"De Indische Begrooting III". 1909. *De Preanger-bode*, 12 November.

"Zoutfabricatie en Nerpakking". 1912. *De Preanger-Bode*, 30 November.

"Madoera-tijd II". 1932. *De Indische courant*, 07 Juli.

"Varia uit Madoera". 1907. *Soerabaijasch Handelsblad*, 24 Mei.

"De Zontbriquettenfabricatie En De Bezuiniging", *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*. 1905. 05 Oktober.

- “In den tijd van bezuiniging”. 1939. *De Indische courant*, 15 Mei .
- “Salarisverminderingen en Ostslagen”. 1932. *Soerabaijasch handelsblad*, 26 Februari.
- “Financieele Berichten”. 1907. *Het Nieuws van Den Dag : Kleine Courant*, 07 Mei.
- “De Madoera-Olympiade”. 1933. *De Indische courant*, 17 Oktober.
- “Wedstrijd te Krampon”. 1936. *De Indische courant*, 30 Juni.
- “Gouvernerments-suikerfabriek op Madoera”. 1906. *De Preanger-bode*, 14 September.
- “Jaarverslag Dienst Zoutverpakking”. 1914. *Bataviaasch nieuwsblad*, 03 September.
- “Uit onze Koloniën”. 1912. *Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant*, 13 Juli.
- “Zoutverkoop in nieuwe banen”. 1937. *Soerabaijasch Handelsblad*, 23 Februari.
- “Aangekondigde Verkoopingen, Aanbestedingen En Verpachtingen”. 1908. *Bataviaasch Nieuwsblad*, 23 September.
- “Zoutwinning op Madoera Fabricage en verpakking : Exploitatie van Gouvernementslanden”. 1938. *Algemeen Handelsblad*, 03 Agustus.
- “Ons dagelijksch Zout Van Pakhuis Naar Consument IV”. 1936. *Soerabaijasch Handelsblad*, 09 Oktober.
- “Madoera Belangen IV”. 1931. *Soerabaijasch handelsblad*, 01 Mei.
- “Zoutregie”. 1933. *De Indische Courant*, 25 Maret.
- “Een gouvernement s-suikerfabriek op Madoera”. 1906. *Haagsche Courant*, 23 Oktober.
- “Van Madoera. Onze Correspondent Schrijft Ons”. 1911. *De Preanger-Bode*, 12 Maret.
- “De dienst der Zoutverpakking”. 1914. *Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 02 Desember.
- “Goedgekeurd. Bij Gouvernements Besluit”. 1905. *Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 19 Oktober.

- “Goedgekeurd statuten”. 1905. *Soerabaijasch handelsblad* 21 Oktober.
- “Geestelijk Leven Evangelisatie op Madoera”. 1935. *De Indische courant*, 25 November.
- “Sociale Zaken. Het Asib. Paser Malang Krampon”. 1935. *De Indische Courant*, 21 Oktober.
- “Uit Pamekasan”. 1933. *Soerabaijasch Handelsblad*, 23 Agustus.
- “Schoolbezoek aan Madoera”. 1933. *De Indische Courant*, 11 Oktober.
- “Stehimu-excursie. De zoutfabriek Krampon”. 1935. *Soerabaijasch handelsblad*, 02 Desember.
- “Excursie Naar Zoutfabriek Krampon”. 1936. *Soerabaijasch Handelsblad*, 03 November.
- “Sport In Indie”. 1905. *Soerabaijasch handelsblad*, 11 Maret.
- “Tennis”. 1938. *De Indische courant*, 30 Agustus.
- “Tweede Madoera Olympiade 1930”. 1930. *Soerabaijasch Handelsblad*, 12 Juni.
- “Pamekasan. Onze Correspondent Schrijft: Krampon-Sampang 3—0”. 1933. *Soerabaijasch Handelsblad*, 17 oktober.
- “Athletiek. De Vierde Madoera-Olympiade”. 1934. *De Indische Courant*, 10 Februari.
- “Uit Sampang”. 1914. *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*, 22 Juli.
- “Criminaliteiten in de afdeeling Sampang”. 1913. *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*, 28 Juni.
- “De onveiligheid in de afdeeling Sampang”. 1913. *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*, 16 Agustus.
- “Uit Sampang”. 1913. *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*, 07 Oktober.
- “Gevaarlijk Speelgoed”. 1914. *Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 17 Maret.
- “Geheimzinnige Diefstal”. 1914. *Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 20 Maret.

- “Knoeierijen en diefstallen bij het Zoutwezen”. 1915. *Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië*, 09 Juni.
- “Sampang”. 1926. *De Indische courant*, 10 November.
- “Scheepsberichten”. 1928. *Krantentitel : Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 25 Mei.
- “Bezuiniging?”. 1934. *De Indische courant*, 15 Januari.
- “Brand op Madoera”. 1912. *Bataviaasch nieuwsblad*, 18 Mei.
- “Bijdragen Typhoon-ram Ragoong”. 1935. *De Indische courant*, 26 April.
- “Pamekasan (Van Onzen Correspondent)”. 1935. *De Indische Courant*, 02 Januari.
- “Zoutbriketten”. 1923. *Bataviaasch nieuwsblad*, 01 Mei.
- “Bezuiniging Zoutregie”. 1933. *Bataviaasch nieuwsblad*, 09 Agustus.
- “Krampon : De Zoutfabricatie”. 1935. *De Indische courant*, 09 September.
- “ G. B. In Den Volksraad Geen Verlaging Der Posttarieven Zelfstandig Banka-Bedrijf”. 1933. *De Indische Courant*, 09 Agustus.
- “Uit Sampang”. 1915. *Het Nieuws Van Den Dag Voor Nederlandsch-Indië*, 06 Mei.
- “Uit Madura Madoera V : De Zout-Aanmaak”. 1926. *De Indische Courant*, 26 Agustus.
- “De Zoutwinning Op Madoera”. 1936. *Bataviaasch Nieuwsblad*, 10 Desember.

Buku

- De Jonge, Huub. 1989. *Madura dalam Empat Zaman : Pedagang, Perkembangan Ekonomi dan Islam*. Jakarta: KITLV.
- _____. 1995. *Streotypes of the Madureses*, dalam bunga rampai *Across Madura Strait : the Dynamic of an Insular Society*. Leiden : KITLV Press.
- Basundoro, Purnawan. 2009. *Dua Kota Tiga Zaman: Surabaya dan Malang Sejak Zaman Kolonial sampai Kemerdekaan*. Yogya: Ombak.
- Beekman dan Schuiling. 1927. *School-Atlas Der Geheele Aarde*. Zutphen: W. J. Thieme & Cie.

- Burger, D.H. 2005. *Desa Ngablak (Kabupaten Pati) dalam Tahun 1869 dan 1929*. Dalam Taufik Abdullah, *Sejarah Lokal di Indonesia*. Yogyakarta : Gadjah Mada University Press, 2010.
- Graaff, S. De dan D. G. Stibbe. 1918. *Encyclopedie Van Nederlandsch-Indië Tweede Deel*. S-Gravenhagë: Martinus Nijhoff.
- Inventaris PT Garam (Persero) Periode 1942-11945 Jilid 1*, Arsip Jawa Timur, 2012.
- Inventaris PT Garam (Persero) Periode 1952-11981 Jilid 4*, Arsip Jawa Timur, 2012.
- Kartodirjdo, Sartono. 2014. *Pendekatan Ilmu Sosial dalam Metodologi Sejarah*. Yogyakarta : Penerbit Ombak
- Kuntowijoyo. 1980. *Perubahan Sosial dalam Masyarakat Agraris Madura 1850-1940*. Yogyakarta: IRCiSod.
- _____. 2003. *Metodelogi Sejarah Sosial*. Yogya: Tiara Wacana.
- _____. 2008. *Penjelasan Sejarah*. Yogyakarta: Tiara Wacana.
- _____. 2013. *Pengantar Ilmu Sejarah*. Yogyakarta: Tiara Wacana.
- Lapian, Adrian B. 2009. *Orang Laut-Bajak Laut-Raja : Sejarah Kawasan Laut Sulawesi Abad XIX*. Depok: Komunitas Bambu.
- Lombard, Dennys. 1990. *Nusa Jawa: Silang Budaya I*. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama.
- Nurhajarini dan Dwi Ratna. 2005. *Kerusuhan Sosial di Madura : Kasus Waduk Nipah dan Ladang Garam*. Yogyakarta : Kementerian Kebudayaan dan Pariwisata Deputi Bidang Pelestarian dan Pengembangan Kebudayaan Balai Kajian Sejarah dan Nilai Tradisional.
- Pramono, Djoko. 2005. *Budaya Bahari*. Jakarta: Gramedia Pustaka Utama.
- Paul, B. Hurton dan Chester L. Hunt. 1984. *Sosiologi Jilid 2*, (diterjemahkan oleh Aminudin Ram). Jakarta: Erlangga.
- Reid, Anthony. 2004. *Sejarah Modern Awal Asia Tenggara*. Jakarta: LP3ES.
- Ricklefs, M.C. 2005. *Sejarah Indonesia Modern 1200-2004*. Jakarta: Serambi.
- Stibbe, D. G. 1921. *Encyclopedie Van Nederlandsch-Indië Vierde Deel 1921*. S-Gravenhagë: Martinus Nijhoff.

Stibbe, D. G. dan F. J. W. H. Sandbergen. 1939. *Encyclopedie Van Nederlandsch-Indië Achtste Deel 1939*. S-Gravenhagë: Martinus Nijhoff.

Skripsi dan Jurnal

Masykur, M. Ismail. 2007. “Kreta Api di Madura tahun 1896-1926”. *Skripsi*. Surabaya : Fakulta Ilmu Budaya Universitas Airlangga.

Parwoto dan Mudji Hartono. 2015. “Dampak Monopoli Garam di Madura pada Abad XX”, *Jurnal*. Mozaik Volume VII.

Usshohahah, Annisa. 2011. “Pasar Malam di Jawa : Studi Tentang Pasar Malam di Surabaya 1942-1966”. *Skripsi* . Surabaya: Fakultas Ilmu Budaya Universitas Airlangga.

Rahmayati, Azizah. 2015. “Pegaraman di Gresik tahun 1936-1960”. *Skripsi*. Surabaya: Fakultas Ilmu Budaya.

Rochwulaningsih, Yety. 2008. “Petani Garam dalam Jeratan Kapitalisme: Analisis Kasus Petani Garam di Rembang, Jawa Tengah”, *Disertasi*. Bogor: Sekolah Pasca Sarjana Institut Pertanian Bogor.

Wahyu, Moch. Irwanto. 2017. “Industri Zoutregi di Madura tahun 1900-1942”, *Skripsi*. Surabaya : Fakultas Ilmu Budaya Universitas Airlangga.

DAFTAR NARASUMBER

1. Nama : Rajimin
Usia : 84 tahun
Status : -
Alamat: Jalan Mulyorejo Tengah, Surabaya
2. Nama : H. Ripi
Usia : 89
Status : Pensiunan PN. Garam
Alamat : Jalan Krampon, Kec. Torjun, Kab. Sampang
3. Nama : H. Othi'
Usia : 85
Status : Pensiunan PN. Garam
Alamat : Jalan Krampon, Kec. Torjun, Kab. Sampang